

NOTAT OM FORØGELSE AF SPILLERUMMET OG DERMED UDNYTTELSE AF RÅDERUMMET TIL EN SKATTEREFORM

12-08-2016

AF OTTO BRØNS-PETERSEN

Finanspolitikken i Danmark er underkastet en hel række nationale og EU-bindinger. Den afgørende begrænsning i de kommende år er budgetlovens grænse for det strukturelle underskud på højst ½ pct. af BNP. Ingen af de øvrige krav udgør væsentlige hindringer inden for overskuelig fremtid. Det forudsætter dog, at regeringen opgiver sin egen målsætning om balance på struktursaldoen i 2020.

Danmark er i den paradoksale situation, at der er et betydeligt råderum til bl.a. skattereform i efteråret på 48 mia.kr. om året. Det skyldes bl.a., at de offentlige finanser nu er teknisk "overholdbare". Budgetlovens krav til den strukturelle saldo indebærer imidlertid, at "spillerummet" til at udnytte råderummet er meget beskedent: Frem mod 2020 stiger spillerummet gradvist til 21 mia.kr. og først efter 2024 indhenter spillerummet det samlede råderum. "Spillerummet" skal dække såvel en skattereform som eventuel vækst i det offentlige forbrug. Uden initiativer til at gøre spillerummet større, vil en skattereform skulle indføres i hidtil uset langsom takt.

Samtidig er mulighederne for hensigtsmæssige omlægninger fra indkomstskat til andre skatter ved at være udtømt. Der kan derfor ikke skaffes væsentligt spillerum ad den vej. Den kommende skattereform bliver den 10. i rækken siden 1987, og allerede i 2012-reformen kom mere end halvdelen af finansieringen fra offentlige besparelser mv.

Notatet peger på de muligheder, der er til rådighed for at skabe den nødvendige forøgelse af spillerummet.

Det anbefales at indføre en reformpulje, således at budgetlovens strukturunderskuds krav forhøjes fra ½ pct. til op til 1 pct., indtil de offentlige finanser ikke længere er "overholdbare". Puljen kan anvendes, hvis partierne bag budgetloven er enige om reforminitiativer. Aktuelt vil en del af afskaffelsen af PSO-afgiften være en oplagt mulighed at finansiere med denne pulje. Det kan erstatte de foreslåede indkomstskattestigninger, som regeringen ikke kan finde flertal for.

Det anbefales desuden at skabe finansiering til skattereformer fra den offentlige udgiftsside, således som det var tilfældet ved skattereformen i 2012 og selskabsskattenedsættelsen i 2013.

Det såkaldte "hængekøje problem" med for stort strukturelt underskud efter 2028 er skrumpet i Finansministeriets seneste fremskrivning og kan helt elimineres ved at fremrykke levealderindekseringen af folkepensionsalderen fra 2030 til 2025.

Finanspolitikken er underkastet en lang række bindinger og mål:

- EU-bindinger, herunder faktisk offentligt underskud på højst 3 pct. af BNP, strukturel saldo på højst 0,5 pct. af BNP og offentlig gældskvote på højst 60 pct. af BNP (ØMU-definitionen).
- Bindinger i budgetloven, herunder budgetlofter og strukturel saldo på højst 0,5 pct. af BNP.
- Politiske mål om strukturel balance på de offentlige finanser i 2020 (regeringsgrundlaget) samt holdbare offentlige finanser.

Med så mange mål vil de sjældent alle være bindende samtidig.

Mindst bindende er kravet om en gældskvote på højst 60 pct. af BNP. Ifølge Konvergensprogram 2016 forventes en gældskvote på 38,9 pct. af BNP i år og under 40 pct. indtil 2040. Der er en pæn margin i hele den lange fremskrivning frem til 2100.

Kravet om holdbarhed – som har været centralt i den økonomiske politik siden 00erne – er ifølge Konvergensprogrammet nu overopfyldt. Der er således en "overholdbarhed" svarende til ½ pct. af BNP. Holdbare offentlige finanser vil i princippet sige, at der ved uændret politik i al fremtid ikke vil være en eksplosion i den offentlige gældskvote på sigt (som ved uholdbare offentlige finanser) eller eksplosion i den offentlige formue (som ved overholdbare offentlige finanser). Finansministeriet har ved denne holdbarhedsberegning dog yderligere forudsat, at der er et råderum, som beregningsteknisk er lagt ind som realvækst i det offentlige forbrug. Den forudsatte reale forbrugsvækst er på gennemsnitligt over 1 pct. om året fra 2020-2040 og 0,8 pct. derefter frem mod 2100. Holdbarhedskravet er altså heller ikke en afgørende binding med de nuværende udsigter.

EU-kravet om et faktisk offentligt budgetunderskud på højst 3 pct. af BNP har været overskredet et enkelt år under krisen (det var 3,5 pct. i 2012), og der er fortsat udsigt til et højt underskud på 2,1 pct. i år. Det aftager dog hurtigt i de kommende år, og der er ikke i fremskrivningen udsigt til at overskride grænsen frem mod 2100. Dette mål er derfor som udgangspunkt heller ikke bindende. Budgetsaldoen er imidlertid konjunkturfølsom, og det kan ikke udelukkes, at der igen på et tidspunkt kan komme så dybt et tilbageslag, at kravet til den faktiske saldo igen bliver bindende, men EU-kravet til den strukturelle saldo er fastsat ikke mindst ud fra hensynet til, at kravene til faktisk saldo og gæld med meget betydelig sandsynlighed vil blive overholdt.

Målet om et strukturelt offentligt underskud på højst 0,5 pct. af BNP – fra såvel EU som budgetloven – tegner derimod til at kunne blive bindende i to faser ifølge regeringens fremskrivning (jf. figur 1 nedenfor). For det første prognosticeres en strukturel saldo på -0,4 pct. af BNP i 2016 og 2017 (samt -0,3 pct. i 2018). Det er inden for kravet, men ganske tæt på. Relativt beskedne justeringer i prognosen vil bringe os i karambolage med grænsen på ½ pct. af BNP¹. Dernæst giver kravene til den strukturelle saldo meget lille *spillerum* i de kommende år til at udnytte det ellers betragtelige finanspolitiske råderum. For det andet er der udsigt til, at det strukturelle underskud vil overstige 0,5 pct. i perioden fra 2028-55, kulminerende med et underskud på 1,3 pct. af BNP i 2043. Det er den såkaldte "hængekøje", der hænger sammen med de igangværende demografiske ændringer.

¹ I henhold til budgetloven er det dog tilstrækkeligt, at saldokravet er opfyldt ved vedtagelsen af finansloven, og at den ikke forringes ved efterfølgende diskretionære politiske beslutninger. Overskrider struktursaldoen alligevel ½ pct. af BNP *ex post*, er det ikke i strid med loven.

Det fremgår også af figur 1 nedenfor, at målet om ligevægt på struktursaldoen i 2020 kun netop bliver overholdt i fremskrivningen.

Udsigten til at komme i første omgang tæt på grænsen og i næste omgang overskride den rejser flere centrale spørgsmål.

HVOR STORT ER SPILLERUMMET TIL AT UDNYTTE RÅDERUMMET?

Et vigtigt spørgsmål er, hvad kravet til struktursaldoen betyder for mulighederne for at udnytte det finanspolitiske råderum.

Som udgangspunkt er råderummet betydeligt. Det vil givetvis fremgå af den 2025-plan, som regeringen har annonceret senere i år som udgangspunkt for efterårets forhandlinger om bl.a. en skattereform. Opgjort som den kumulerede teknisk forudsatte vækst i det offentlige forbrug frem mod 2025 svarer råderummet til en varig skattelettelse på 38,2 mia.kr. årligt fra 2017². Hertil kommer, at de offentlige finanser som nævnt er overholdbare svarende til 0,5 pct. af BNP. Det betyder, at det offentlige overskud varigt kan reduceres med yderligere 10,2 mia.kr. årligt. Det er altså muligt at gennemføre økonomisk politiske tiltag, som udgør 48,4 mia.kr. i 2017 og vokser i takt med BNP derefter.

Hvis kravet til struktursaldoen skal overholdes, er der imidlertid kun plads til at udmønte råderummet ganske langsomt – det man kunne kalde for "spillerummet".

Tabel 1. Råderummet og spillerummet 2017-25

Mia.kr. 2016-niveau	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
"Råderum" (teknisk forudsat offentlig forbrugsvækst)	38,2	38,2	38,2	38,2	38,2	38,2	38,2	38,2	38,2
Overholdbar	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2
Samlet råderum	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4
Luft til 0,5 pct. i struktursaldo	2,0	4,1	6,1	10,2	10,2	14,2	12,2	8,1	6,1
Forudsat offentlig forbrugsvækst	0,0	6,2	9,8	10,9	17,4	25,0	31,1	38,7	44,8
Årligt spillerum³	2,0	10,3	15,9	21,0	27,6	39,2	43,3	46,8	50,9

Det består dels af den luft, der er i struktursaldoen til grænsen på ½ pct. af BNP, og dels af den kumulerede teknisk forudsatte offentlige forbrugsvækst i de enkelte år. Det er altså, hvad der kan disponeres over, uden at overskride kravet til den strukturelle saldo (i praksis er tallet mindre, fordi det er uklogt at gå helt til underskudsgrænsen).

Tabellen viser den paradoksale situation, at der er et relativt stort samlet råderum. Kravet til den strukturelle saldo betyder imidlertid, at der i en årrække ikke er spillerum til at udmønte en særlig stor andel. Navnlig i 2017 (hvor der i forvejen er forudsat nulvækst i det offentlige forbrug), er

² Et varigt provenu på 38,2 mia.kr. i 2017-niveau vil sige, at der kan afholdes en udgift eller gives en skattelettelse, som andrager 38,2 mia.kr. (efter adfærd og tilbageløb), og som vokser i takt med BNP. Råderummet på varigt 38,2 mia.kr. i 2017-niveau svarer i øvrigt til 41,0 mia.kr. i 2025. Det sidste vil sige, at der kan afholdes en udgift eller gives en skattelettelse på 41,0 mia.kr. fra og med 2025, voksende med BNP. Bl.a. forudsættes indkomstskatter at vokse i takt med BNP.

³ Viser hvad der samlet er plads til af nye initiativer i forhold til 2016.

spillerummet blot 2 mia.kr. I de følgende tre år – dvs. frem til 2020 – vokser spillerummet gradvist til 21 mia.kr. Først efter 2024 indhenter spillerummet det samlede råderum.

Det bør bemærkes, at hvis regeringen fastholder sin målsætning om ligevægt på den strukturelle saldo i 2020, vil spillerummet blot være på knap 11 mia.kr. til både offentlig forbrugsvækst og skattereform. Ved f.eks. at reservere halvdelen af råderummet til offentlig forbrugsvækst og halvdelen til skattereform er der 5½ mia.kr. til hver at gøre godt med i 2020.

S-R-SF-regeringens skattereform gennemførte lempelser for knap 12 mia.kr. årligt i varig virkning (2012-niveau, efter tilbageløb, men før adfærd). Forårspakke 2.0 indebar lempelser på 29 mia.kr. (2009-niveau, efter tilbageløb, men før adfærd). I det lys er spillerummet navnlig frem mod 2020 ret beskedent.

ER DER FOR MANGE OG FOR STRENGE KRAV TIL DE OFFENTLIGE FINANSER?

Det er velkendt i både den teoretiske og empiriske litteratur, at demokratiske politiske beslutningsmekanismer har en tendens til at føre til uhensigtsmæssig høj offentlig gældsætning⁴. Den europæiske gældskrise har yderligere understreget problemets aktualitet. Også den mangeårige indsats i Danmark for at rette op på uholdbare offentlige finanser viser de langvarige, alvorlige konsekvenser af politiske incitamenter til overdreven gældsætning.

Derfor kan det være en fordel at begrænse mulighederne for at optage gæld og køre med store underskud. Stærke konstitutionelle begrænsninger kan være Paretoforbedringer – det vil sige i alles interesse.

Spørgsmålet er imidlertid, om de mange målsætninger for de offentlige finanser i Danmark er for restriktive. På den ene side kan de lægge en dæmper på tilskyndelsen for et politisk flertal til at omsætte årtiers budgetkonsolideringer i nye offentlige udgifter. På den anden side kan de hindre tiltrængte strukturreformer og gøre det vanskeligere at løse den betydelige danske udfordring med meget lav produktivitetsvækst. Det er især samfundsøkonomisk kontraproduktivt, hvis kravene til struktursaldoen forhindrer strukturreformer i en situation, hvor de offentlige finanser er overholdbare.

Det er også spørgsmålet, om de mange målsætninger kan ende med at svække hinanden. Ved flere mål bliver fokus mere diffust, og overskridelser bliver mindre synlige, når der samtidig kan henvises til, at andre mål bliver overholdt.

⁴ For et survey af litteraturen, se Alesina og Passalacqua (2015): "[The Political Economy of Government Debt](#)" (udkast til kapitel i kommende udgave af "Handbook in Macroeconomics").

HVORDAN KAN MÅLENE FOR STRUKTURSALDOEN BLIVE MINDRE BINDENDE?

En skattereform, der står mål med de strukturpolitiske udfordringer, kræver en forøgelse af spillerummet navnlig frem mod 2020. Af det følgende fremgår en række af de håndtag, som er til rådighed.

Regeringsgrundlagets målsætning om balance i 2020 bør opgives.

Regeringen har selv fastsat et mål om balance på struktursaldoen i 2020. Det kan opgives uden at skabe karambolage med EU-reglerne eller budgetloven. Ved ligevægt vil der således kun være 11 mia.kr. i spillerum til såvel offentlig forbrugsvækst som skattelettelser i 2020. Uden brug af andre af de tiltag, som omtales i det følgende, kan der vanskeligt gennemføres en meningsfyldt skattereform.

Begrundelsen for målet om ligevægt i 2020 er, at det er i overensstemmelse med et spor for de offentlige finanser, hvor det forudsete "hængekøje"-problem på længere ikke bliver større end nødvendigt. Det er dog ikke et krav til et sådan spor, at der er ligevægt i 2020. Samtidig bør "hængekøje"-problemet adresseres direkte (jf. nedenfor).

Kravet til struktursaldoen kan hæves til 1 pct. af BNP inden for EU-reglerne.

EU-reglerne muliggør, at lande med robuste offentlige finanser kan få fastsat et struktursaldokrav på 1 pct. af BNP i stedet for ½ pct. I kriterierne indgår, om den offentlige gæld, følsomheden over for demografiske skift og de offentlige finansers konjunkturfølsomhed er tilstrækkeligt lave. De første to karakteristika er kendetegnende for Danmark⁵. Det vil således være i overensstemmelse med EU-reglerne at hæve underskudsgrænsen til 1 pct.

En forhøjelse af grænsen for struktursaldoen med ½ pct.point vil alt andet lige øge spillerummet med 10 mia.kr. årligt⁶.

Det er således op til Folketingets flertal, om det vil hæve underskudsgrænsen på ½ pct. til 1 pct. i budgetloven. Det kan tale imod at ændre budgetloven inden for de nærmeste år, at den stadig er relativt ny og bør have lov til at blive indarbejdet i politisk praksis, før den justeres. Ændringer vil også kræve enighed mellem partierne. På den anden side er der som nævnt overholdbare offentlige finanser, og det kan tale for at lempe budgetlovens underskudskrav, så længe det er tilfældet.

En konkret løsning kan være at afsætte en særlig ramme svarende til ½ pct. af BNP ud over det tilladte underskud på ½ pct. Rammen skal kun kunne udmøntes med strukturforbedrende initiativer, som partierne er enige om. Et initiativ, som opfylder disse kriterier, er afskaffelsen af PSO-afgiften, som både er en aktuel tvungen opgave (fordi afgiften er i strid med EU-traktaten), og som vil indebære en betydelig samfundsøkonomisk gevinst at afskaffe. En del af gevinsten vil gå

⁵ Desuden er den høje konjunkturfølsomhed af de offentlige finanser i Danmark aftaget som følge af bl.a. reformer på overførselsområdet, nedsat registreringsafgift og fremrykket skat på pensionsopsparing.

⁶ Struktursaldoen vil dog fortsat skulle leve op til mellemfristede krav, som kan betyde, at et givent års maksimale underskud er mindre end grænsen for det maksimale underskud på enten 1 eller ½ pct.

tabt ved at finansiere afskaffelsen med forvridende indkomstskatteforhøjelser, sådan som regeringen har foreslået. Det vil dog fortsat være mest hensigtsmæssigt strukturpolitisk at finansiere PSO-afskaffelsen med rene besparelser først og fremmest på ikke omkostningseffektive nye tiltag inden for vedvarende energi⁷.

Endvidere vil en sådan ramme kunne bruges som buffer, så det budgetterede underskud ikke køres helt til kanten. Spillerummet i tabel 1 er som nævnt under forudsætning af, at der køres helt til kanten af struktursaldokravet på ½ pct., hvilket ikke er i overensstemmelse med ansvarlig finanspolitik.

Strukturreformer kan forbedre den strukturelle saldo.

Hvis der gennemføres økonomiske reformer på f.eks. arbejdsmarkedsområdet, som forbedrer den forventede strukturelle beskæftigelse, vil den afledte forbedring af de offentlige finanser indgå i den beregnede struktursaldo i den takt, at reformerne gennemføres. Det altså ikke nødvendigt, at den faktiske saldo forbedres tilsvarende. Forbedringen af den faktiske saldo vil desuden afhænge af konjunkturerne.

Også strukturvirkningerne af skattereformer vil medvirke til at forbedre struktursaldoen. Det vil dog typisk allerede være en del af (selv)finansieringen af en skattereform, og derfor kommer effekten ikke oveni.

Mulighederne for provenu fra skatteomlægninger er derimod ved at være udtømte

I princippet kan der skabes spillerum til skattenedsættelser ved at forhøje andre skatter – det vil sige gennem skatteomlægninger. Ved tidligere skattereformer er en betydelig del af provenuet til nedsættelser af navnlig personlige indkomstskatter i høj grad finansieret ved omlægninger inden for skattesystemet. Således er der siden den første store moderne skattereform i 1987 nedsat personskatter for 150 mia. kr. (2013-niveau), primært finansieret ved højere afgifter, stramninger af erhvervsbeskatningen og baseudvidelser på personskatteområdet⁸. Der er gennemført i alt ni skattereformer og større ændringer på personskatteområdet de seneste 30 år. Det betyder imidlertid, at der ikke længere er oplagte, strukturforbedrende muligheder for omlægninger til lavere personskat tilbage⁹.

Ved den seneste skattereform – i 2012 – blev blot 4,9 mia.kr. af den samlede finansiering på 11,0 mia.kr. fundet ved skatteomlægning, mens 6,1 mia.kr. blev finansieret med lavere udgifter til overførsler, aftrapning af børne- og ungedydelse, forsvar samt EU-bidrag. Udover indeksering af afgifter (2,2 mia.kr.), var finansieringselementerne i skattesystemet på beskedne beløb. Allerede ved denne skattereform tog forligspartierne altså konsekvensen af, at omlægningspotentialer er stort set udtømt. Selskabsskattenedsættelsen i 2013 i vækstplanen blev ligeledes finansieret ved lavere udgifter (reduktion i væksten i det offentlige forbrug).

⁷ Primært planlagte, men endnu ikke opførte havvindmøller.

⁸ Se Brøns-Petersen (2013): "Skatteøkonomisk oversigt", SR Skat 1/13.

⁹ Det er derimod i princippet muligt at foretage strukturforbedrende omlægninger fra meget forvridende afgifter til indkomstskat. Se også Brøns-Petersen (2016): "[Hvor er skattepolitikken på vej hen?](#)" CEPOS arbejdsrapport nr. 35.

Som finansiering inden for skattesystemet nævnes højere ejendomsværdiskat løbende som en mulighed, når skattestoppet udløber i 2020. Det er dog allerede forudsat i de langsigtede fremskrivninger, som ligger til grund for beregningen af råderummet, at skattestoppet udløber i 2020, hvorefter vurderingerne igen reguleres med ejendomsværdierne, men med en gennemsnitlig effektiv sats på 0,6 pct. Selv en fordobling af satsen til 1,2 pct. vil imidlertid kun kunne bidrage med knap 6 mia.kr.¹⁰ efter adfærd og tilbageløb. Hertil kommer, at en genoptagelse af ejendomsvurderingerne må forventes at føre til, at der indføres betydelige nedslag i beskatningsgrundlaget, hvis de politiske tilsagn om fortsat klageadgang og retssikkerhed for boligejerne skal imødekommes.

En mulig omlægning inden for skattesystemet er at indføre en ensartet, højeste sats på kapitalindkomst, herunder skatteværdi af rentefradrag, og aktieindkomst under ét på 21,5 pct.¹¹ Det vil være provenuneutralt, men efterlader ikke provenu til politiske ønsker om at sænke skatten på arbejdsindkomst. Med lavere værdi af rentefradraget reduceres desuden grænsen for, hvor højt ejendomsværdiskatten kan fastlægges, uden at overskride det neutrale niveau.

Øget produktivitet i den offentlige sektor

Råderummet i konvergensprogrammet er beregnet under forudsætning af konstant offentlig produktivitet. I nationalregnskabet opgøres det offentlige forbrug efter den seneste nationalregnskabsrevision imidlertid efter den faktiske, målte produktivitet (dvs. outputbaseret). Det indebærer såvel en mulighed for som en trussel imod råderummet. Ved faldende produktivitet vil realvæksten således blive mindre. Omvendt er det muligt at skabe realvækst ved at forøge produktiviteten i den offentlige sektor.

Der er et betydeligt potentiale for at øge produktiviteten. Alene i kommunerne vil en fuld konkurrenceudsættelse af udbudseggede opgaver medføre en besparelse på 20 mia.kr. I dag konkurrenceudsættes kun en fjerdedel af de ifølge officielt konkurrenceegnede opgaver¹². Også i staten og offentlige virksomheder er der et betydeligt potentiale.

Det vil være nærliggende som led i en politisk aftale, som udmønter råderummet, at inddrage en målrettet handlingsplan for øget produktivitet.

¹⁰ Højere ejendomsværdiskat medfører et lavere grundlag for grundskylden.

Selvfinansieringsgraden er følsom overfor, hvor meget ejendomsværdiskatten afviger fra den såkaldt neutrale sats. I beregningen er forudsat en selvfinansieringsgrad før tilbageløb på 50 pct.

¹¹ Brøns-Petersen (2016): "Høj og uens beskatning af kapital i Danmark." kommende CEPOS analysenotat.

¹² Christoffersen og Larsen (2016): "[Velfærdsservice fra private virksomheder](#)". CEPOS arbejdsrapport nr. 36.

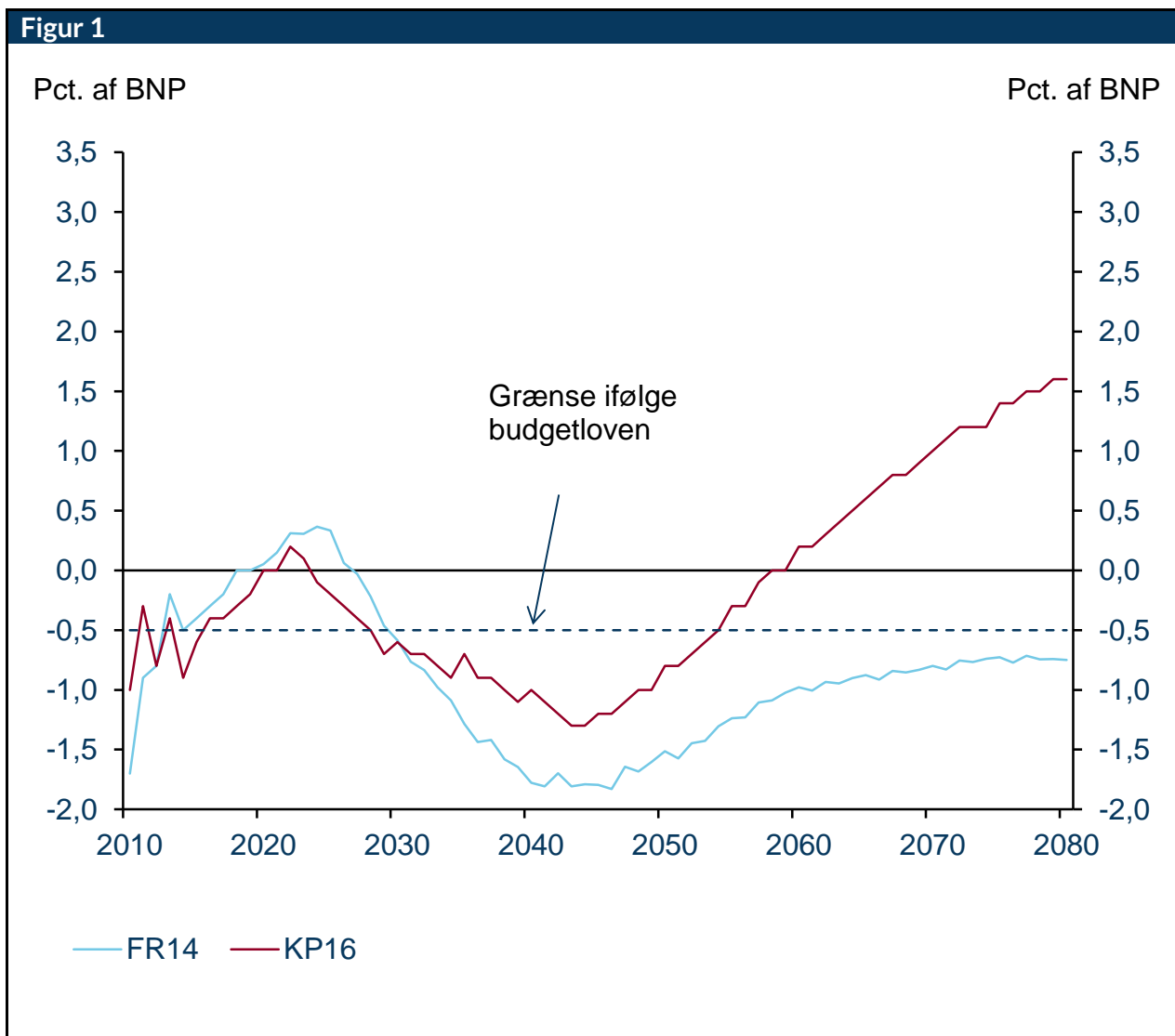
Udgiftspolitiske initiativer

Endelig er udgiftspolitiske initiativer på linje med dem, der finansierede den seneste personskattereform og selskabsskattenedsættelse fortsat nærliggende finansieringskilder. En reduktion af SU og delvis omlægning til studielån er en oplagt mulighed.¹³

¹³ Jf. Skattekommissionen (2009) og Lundby Hansen & Bjerre Hansen (2016): "[Danmark har dobbelt så høj SU som Sverige, Finland og Norge](#)". CEPOS analysenotat.

HVOR STORT ER HÆNGEKØJEPROBLEMET OG HVAD KAN DER GØRES?

Af figur 1 fremgår Finansministeriets fremskrivning af den strukturelle saldo i procent af BNP frem mod 2080 i Konvergensprogrammet for 2016 (KP16). Til sammenligning er også angivet fremskrivningen fra Finansredegørelse 2014 (FR14).

Den viser for det første, at der fortsat er et hængekøjeproblem efter 2028, men at det er aftaget betydeligt. Overskridelsen medio 2040 er således blevet mere end halveret. Det illustrerer bl.a., at beregningerne er behæftet med usikkerhed. Det maksimale underskud ventes at udgøre 1,3 pct. af BNP (i 2043-44). For det andet illustrerer figur 1 de meget holdbare finanser på lang sigt, hvor det strukturelle underskud bliver vendt til et overskud fra 2060, stigende markant til over 1½ pct. af BNP i 2080.

Det er ikke nødvendigt at adressere hængekøjeproblemet nu, men det vil gøre det endnu mindre påtrængende at opnå balance i 2020. Samtidig er det forholdsvis enkelt at eliminere hængekøjen nu ved at fremrykke levetidsindekseringen af folkepensionsalderen (og dermed efterlønsalderen). Ifølge den politiske aftale – som blev lovfæstet sidste år – skal indekseringen varsles med 15 års varsel. Den vedtagne forhøjelse træder således i kraft i 2030. Hvis indekseringen fremrykkes til

2025, vil det formindske underskuddet på struktursaldoen i en sådan grad, at hængekøjen forsvinder.

Det fremgår af figur 2, hvor effekterne af fremrykningen er beregnet ud fra Finansministeriets forudsætninger om beskæftigelsesfrekvenser mv.

